

ЛЮДИ З РАДІСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ЧОМУ ЛЮДИНІСТЬ СОВІТ-СЬКОЇ УКРАЇНИ ВІСМАЄ 3-ГО ЛЮДУ.

Страшні відомості приходить з України. Країна, що мала понад вісім сот тисяч квадратних кілометрів та понад 30 мільйонів людності переживає новий голод. Робітники України з області доносських козаків, що лежать на схід від України, пишуть:

I.

«Тепер, особливо на Україні, муть люди на голоду, тай ще як муть, дуже побігло. Нам пишуть, звати, що люди помирають тільки свої і сини, а навіть іні дохлі коїт, поби були. На Україні — чистота — зачистились іні-шою, тай люди вже мало, ані увесь порозійдзав до других країнах: діставати собі засоби для життя. Та життя ніде нема. А з північного Кавказу (до якого належить і Донська область — прим. Ред.) скоро Українці вже кукурудзину мукують. Як би в бані, що тут тільки робиться: кожний день по залізницях ідуть ешелони людей таї і назад з клунями картоплі. Люди продають із себе останню одежину і купують борошно.

Багато людей гине в дорозі від знеення. Якби поділив по дорозах людей, то небрав би в мільйон. Кукурудзину мукують дорожками до 50 карб. за пуд, а була 8 карб., пшениці мукують мало видно, тай та по 100 карб. пуд (пуд — 16,38 кг.). Робітники не дістають нічого по твердих цінах, окрім хліба. Хліб дають поганим, чорний тай той мало. Всі люди тільки й говорять про хліб. На Україні нічого не роблять, лише їдять по хліб, де надіються його дістати. Ягодо дуже мало засіно. Землі запра-нували.

На підприємствах помітно велику втечу робітників, особливо з копалин. Правитель-ство, ніяких заходів не вживає проти голоду. Правда, видає селяни у колективних господарств та одноосібників має право держати корову й свиню, та тепер трудно їх заводити. Не знаємо, що буде далі, якщо жертвами кіняться цей голод...» Цей лист датовано 3-го червня 1932 р. Другий лист з України, писаний на місці, раніше, подає такі факти:

II.

«У нас тепер страшна голо-дівка: за один пуд мукі пла-тять 100 карб. і не то захо-пим, а урожай 1931 р. був у нас добрий. З Н. Н. (село на Херсонщині) мусили селяне віддати державі більше, як 40

тисяч пудів пшениці (40 ваго-нів). Хто заробив за літо блі-ше, як 12 пудів, теж віддав державі. Картоплю також від-давав, так що й на насіння не зосталося. Кони в Колективі задирають з голоду, бо го-дують самою життєвою соломо-ю. В нас посіву коші присто-ють. У мене ще зосталося хар-чів на один місяць, а тоді не знаю, що буде. Корову від-дав у державу на зарі, немаю ні свині, ні корови. Належен-прийшов кінець нашого жит-тя. Сала нема, молока нема й не буде. Коров свого року майже не лишилося, всі кін-чені. Всім біда. Добро від нас утікає, осталося тільки лихон...»

ПОДАЯКА.

Анна Башта жена помершо-го б. п. Олексія Башта члена Тов. Запорожської Січі, від 367, У. Н. Союза з Роменстер, Н. П., складає дуже сердечну подяку Головному Урядови У. Н. С. Союза за так скоре ви-платення мені посмертної за-плати по моїм мукам. Далше дякую також Урядови Тов. За-порожської Січі повищого відділу і членам, що зняли ся похороном мого мужа і тим самим звеличили похоро-н. Тепер звертаю до Вас, украї-нські жни, котрі не маєте виписних свідоцтв в Укр. Нар. Союзі, щоб Ви змусили своїх мук, щоб кожний як один списався до Українсько-го Народного Союза, бо я вище згадана змусила сво-го мужа виписатися до Украї-нського Н. Союза й на тім не звелася, бо по смерті мо-го мужа, Батько Союз прий-шов мені зараз з допомогою і обтер мені сльози і моїм дітям. За те желяю Українському Народному Союзови, щоб шкотратно зріс в членах і в мукоту.

Дмитро Сподарик, секретар відділу.

Осудились.

— Пане редакторе, я написав був у фететоні, що я застрі-ляв крокодиль 16 метрів дов-гого, а в газеті видрукувано, що крокодиль був довгий 6 метрів.

— Я дуже вас перепрошую, та бачите, мусимо шадити з місцем у часописі.

В суді.

— А як вас обвинувачували вадвар у лице, то що потім сталося?

— Вадвар мене третій раз.

— Ви хотіли певно сказати: «другий раз».

— Ні, пане судья. Як я бо не вадвар другий раз, то я Ягомо віддав.

ТУРЕЦЬКА ГОСТИННІСТЬ.

Турки дуже гостинні нарід. Це їм уже вроджене. Один ні-мецький полорожик описує свої пригоди з мандрами по Туреччині.

Вперше віддавав їм у селі Муталін біля Ескішегір турець-кого селянина, власника 25-гектарового господарства. Як прийшов у село, стрів у «ма-вакдаку» турецьких селян, що на ослах верталися з поїди. В руках держали довгі тижі; нім-ки підганяли, ослів (так що шилигали типу загостренням кімке) або чистили лапти й інші рішчии припадали (на кім-ки тижі е плоскасте залізо — шось як у наших галицьких селян істик до чистення па-лаків). Зараз зібрався гурток се-лян і хлопців, а жинки по ста-рому турецькому замчаю за-соловляли хустками лице по-оці та ховалися за мурами гос-подарства.

Одні турецьких селян барвисті, худі, аби черевники, грубі воякині білі панчони, що сагають по коліна, шати, гранатові або чорні карки, випущені у павчох, червоний воячий пояс, сорочка в че-рвоно-чорні пружки, на голосі кашкет (по турецьки: «шап-ка»), дшхом звичайно на бік або взад; рідше носять турба-ни.

Цікаве є турецьке село. Ко-жак на чіа в городище, окружені високим муром із непаленої цегли, сірої краси. Виха хати виходять на замкнені по-двіри. На сільських невеличких майдаках ростуть дерева, а по-бік артезіської криниця, з якої все тече вода, побіг водоюлі до домашніх звірів. Велике, довге село Муталін має 600 хат і шість мечетів (святинь), зі стрункими мінаретами. Вулицями попереки перетинають село. Зараз за селом два великі цвинтарі, а далше па-ростави з гарно прикрашеними артезіськими криницями та коритями.

Оригінально улажене гос-тина кімната у сільській хаті. Під деревляними стінами при-родної краси. На доліві роз-стелені тростянові мати, а на них м'які чорні подушчии. Це й усе. Вікномеч, що виходить до сіней, цікаві члени родини (мущини) дивляться, як по-вдяться гість. Як привітався ширю з годжею (себто маго-метанським священником) і мисливачком родиною госпо-даря, що була в кімнаті. Як найшось в клопоті, коли вивчалими словами «букур, букур» (проню) і відповіли ми жестами просили мене сісти. Я мимовільно забув, що се-ред Турків, що це мені дивним виглядає. Для них є природне. Тому я штикнуто стаа розглядатися за кірсом, а потім відразу незручно сів

на подушчии, підігравши під себе ноги. Пришли воду, щобо вмити руки. З гарного цинкового збіжжя злив воду на руки над прикрашеною цин-кою чашкою, пригнотом також прикрашеним, вигнутим, дір-кованим верхом (магометан-ський звичай велить усувати нім-сперех очей брудну воду). Не забравко мила та чистого руш-ника. Вмив собі руки й госпо-дар; він, як той, що гостив, венника, відправля серед ті-сів напроці мене. Годжа по-важно присів на маті під ву. Шойно тепер завітрити-я, протяслюю стіною. Інші стояли або прикупили. На-криття з голови не здирили.

Вечерю подали на нізким, круглим столі з металевим бл-гом. Уся посудина металева. На скороді смажені яйця, на тарішках накрайний пшенично-разовий хліб, квасна салатка з квашеної ріпи, півзв (ріх із мясом баранчим), Аюгурт (квасне бувальче молоко). Як-вкличі чорна кави. Тим в дівку-зі з господарем. Інші при-глядують та очима й руками заочують мене, щоб я в сміливше й більше. Інм ми самособом з однієї миски, я-ещини набіраємо хлібом, а інші страви додатково при-несени чистими деревляними ложками. В хаті чистенько, страви подають вичищо, та

що-воно зробить на чужини, приємне вражіння. Найбільше вражіння зробив до мене, коли повалили го-ду на чорнім, широкім плаш-ці, що сігає майже по кісти, в темнім фезі на голові, обвине-нім білою хусткою, розложив-шим шкарнитки та станауши-ником, який взяв із вікна, зліз-босою ногою на краю, «моити-дар»; він, як той, що гостив, венника, відправля серед ті-сів напроці мене. Годжа по-важно присів на маті під ву. Шойно тепер завітрити-я, протяслюю стіною. Інші стояли або прикупили. На-криття з голови не здирили.

Гостинний господар і його родина не хотіли й чути, щоб я покинув їх на переночував-чии. Та коли я настоював, що власник готелю, мектеб, за-вжди жинити, що сталося зі мною, Турки пригрозили: «арбу» (сільський вів на чотирох ко-десах із простокутною низь-кою скринькою, прикрашеною малюнками на зовнішніх сті-нах, вистелену гушьюю (ба-ранчиною) та подушками.

Іншим разом пізнав я неда-леко від Бруси село Есеебей. Було воно зовсім іншакі ніж Муталін. Домики поверхові, прилягають до себе, вікна га-ремових кімнат закриті до на-двух.

УЧІТЬСЯ АНГЛІСЬКОЇ МОВИ

Коли ви не знаєте по англійськи говорити, так сейчас беріться до на-уки. — Коли знете трохи розговорити, так старайтеся добре озна-кувати англійську мову. — Понимайте по слову словари і підручники, які вам поможуть в науці англійської мови, котрі можна набути в кни-тарі Свободи.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІСЬКИЙ ПРОВІДНИК: Самоук Табукач І Словарі для вивчення читати, писати і говорити по англійськи з подальшим докладним англійським вимови. Ці часті Нова Перекладення укр. мови і англ. укр. словарі. Провідник об'єднує 368 сторінок англійської мови.

В повсякденній справі, без словарів, записки справ: \$2.00
Словарі: \$1.50
Словарі: \$1.00
Словарі: \$0.50

Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ 48500 сторінок, 448 сторінок з граматикою, алфавітом, алфавітом і писаною і що найважливіше з вимовою англійської мови. Величина і форми: 5 1/2 x 3 1/2 дюйм. Опрацьований в червоній мотузці. Містить широкі, оздоблені гербом України і золотим витиском, — друкований на гарній па-пері, а щоб скоро знайти потрібне слово, на то є пошуковий редиктор.

Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ 48500 сторінок, 448 сторінок з граматикою, алфавітом, алфавітом і писаною і що найважливіше з вимовою англійської мови. Величина і форми: 5 1/2 x 3 1/2 дюйм. Опрацьований в червоній мотузці. Містить широкі, оздоблені гербом України і золотим витиском, — друкований на гарній па-пері, а щоб скоро знайти потрібне слово, на то є пошуковий редиктор.

Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ 48500 сторінок, 448 сторінок з граматикою, алфавітом, алфавітом і писаною і що найважливіше з вимовою англійської мови. Величина і форми: 5 1/2 x 3 1/2 дюйм. Опрацьований в червоній мотузці. Містить широкі, оздоблені гербом України і золотим витиском, — друкований на гарній па-пері, а щоб скоро знайти потрібне слово, на то є пошуковий редиктор.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖНОК.

ЯК ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРІТИ І ПЕЧИ. \$ 75
НОВА КУХНЯ. Як варити і печи. \$ 1.00
ДОМАШНЯ КУХНЯ. Як варити і печи. \$ 1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІСЬКИЙ КУХАР. \$ 1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІСЬКИЙ КУХАР, практичний посібник і посве-нення в українській мові, як варити і печи на англійській мові. \$ 1.00

Замовлення разом з належністю слати на адресу: \$1.00
«СВОБОДА» (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК \$ 1.00
ЩО ОБНІМАЄ 12 КОЛЬОРОВИХ ТАБЛИЦЬ \$ 1.00
ПОВЕРХ 120 НАЙВИПАДЛИВІШИХ УЗОРІВ З ВЕЛИКОЇ \$ 1.00
УКРАЇНІ, ГАЛИЧИНІ І БУКОВИНИ. \$ 1.00

Видання кооператива «Українське Народне Мистецтво» у Львові, в мистецькій обігрітій М. Бутковича. \$1.10
Зна 1.10.

Замовляти: \$1.00
«СВОБОДА» (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

Фон Гарбен, Лепус та Кабу-сон бігли першими й, як скру-тими ріжкими підземськ відби-лися від інших вітківачів з аре-ни ширку. Вони скоро опини-лися на подвір'ї, в далекій за-кутці, ніби забутому дворі. Все тут було в руїнах, бо за-вазалося тут давно вже не жили люди, або все було зруйновано ворогами. Перебігавши з одно-го куща до другого й ховаю-чись за високими деревами, щоб не стрінули когось непо-трібно, вони йшли в глибину саду.

Тут вони натрапили на дім, що також здавався вже давно залишеним та заплутаним. Двері його скрипили на ретяках, бо були незамкнені, а втер-гойдів їх то з однієї, то з другої сторони. Вел три обережно ввійшли через ті двері до сі-ней, тут вони побачили драби-ну на горішці. Заглянувши в пер-шу кімнату з сіней, але нічого не чули. Здавалося, що не бу-ло живого духа тут. В другу половину дому не дивилися, бо до них були міцно замк-нені двері з сіней.

На пропозицію Лепуса всі забралися на горішці. «Ми тут зачепимо до дверей», гово-рив Лепус. «В темноті знайде-мо дальший шлях, а тут нас ніхто не знайде й шукати не буде!». Вел три показали на горішці, витягнувши темноту. Коли наступила темнота й во-не вже готові були злізти з горишці, щоб тім хліб, рош пошукати, що хтось стукав до вікна в домі. Це була невідомі-я тварина. На стук його наблизав-ся до вікна з димляю раб, але вікна не відімкнув.

Коли раб пішов десь геть від вікна, юнак просунув свою руку через розбиту шибру, ста-рившись відімкнути вікно. Зно-ву з'явився раб. Юнак пояснив йому, що він знає всі секрети цього дому й що він приїхав з пидкуляю до Фавонії. Тоді раб знову пішов геть, а юнак почав чекати біля вікна, яке він встиг відімкнути. З кущів вималювалося дві тині люд-ських постатей, які сідкували за юнаком. Вони були кремез-ні, в одязі воїнів.

солоної воді або такі солони. «Не вмиш тебе в воді, не ви-терай сіллю». Кажє пророк Езихія і тим дає зрозуміти, що наприроджені знебадали потрібних звичаїв. Досі це той звичай задержався в Вір-менії. Мілько кухонною сіллю посилають усе тіло немовля-ти, головний фавді та ривні шки-ри. Шойно за три години ку-пання дитину в чистій теплій воді. Потомні старинних Гре-ків також посилають немовля-та сіллю, а в Малій Азії ве-рховинці держать немовля в со-лі 24 години, щоб загартува-ти шкіру. Часто трапляється, що немовля наслідком за силь-ного подраження шкіри дістає конвульсії та вмирає, а звичай-но виходить із тієї солони» купелі червоне, наче зварений рак. У Німеччині, головню з надересних провінцій, є зви-чай, що новонароджені дити-ни сіплять сіллю за вуха, на я-кино або роблять торсіони та палери, дають до неї солі та кладуть у пелюски. Це, мо-вля, запевнені дитині розум і охоронне перед злим духом.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ

для літників, з харчем, 9 дола-рів тижнево, у здоровій місцевості. \$15.00

H. HAVAT.

R. F. D. 3, Middletown, N. Y.

ДОБРА НАГОДА!

На продаж шир землі в провідній газонній околиці у Бейн, Н. Я. 12 миль гарантовано, тут має класичні ділянки дозори. Газ продается за \$10.00 в акції. По інформації про-шуйте голосити до: \$15.00

PETER BAZARNIK, 115 W. McCann Bldg., Elmira, N. Y.

УКРАЇНСЬКА МАШИНА ДО ПИ-САННЯ (Typewriter) продає разом з 60 заміною за шось інше. \$15.00

D. U. C. H. 84 East 7th Street, New York, N. Y.

ПОТРЕБНО СЕЛЕСМЕНІВ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

продають Fairbo на Горі і Бри-длі. Добра комісія. Голосити на адресу: \$15.00

Mr. SENNETT, 82 E. 7th Street, New York City.

ТЕПЕР! ТЕПЕР! ТЕПЕР! ТІЛЬКИ \$5.00.

СЛУЖБА БОЖА на три години, разом з партитурою, видання в. Кошівського. Кожний годину друку-вання окремо. Замовлення разом з належністю слати до: \$15.00

J. DUCHYNSKY, 44 Clinton Street, Yonkers, N. Y.

ВЗОРІ КНИЖКИ, ПІСЬМА ДО ВЕ-ЛЕННИХ Д. М. С. І. стемованих річ. По-штомно не відсилає! \$1.00

UKRAINIAN BAZAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРҀУРГ І АКУШЕР

153 AVENUE B. NEW YORK, N. Y. (межи 5. 11. уа.)

Тел. ALCONQUIN 4-8425. Ураховуй години: рано аля 10 до 11, ввечір аля 6 до 8, а в нещоді пізній уроч.

Замовлення враз з гриними поштом на адресу: \$12.00

UKRAINIAN BAZAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ.

Тел. Ochsler 1-5568 129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Коси

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої среброти-стали, кося долава 32 цалі, ва-жить поверх фунта, за одним покладанням коси пару днів. Ціна коси \$3.00. Перстень до коси 75 ц. Бакла 75 ц. Моло-ток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами \$1.00.